

BONA PAU

N.º 352 - Any XXX

MONTUÏRI

Juny, 1982

EL NOSTRE CAMP

Els escrits de les següents planes, i també de propers números, reflexen per una banda una política agrària que ha duit cap a un decaïment de la pagesia, de la qual n'és un símbol aquest racó captat al nostre terme. Per altra part, constaten l'optimisme i el desig de superació d'una nova generació foravilera.

El Montuïri a primera preferent ?

Amb la victòria sobre el Llubi, el diumenge 23 de maig, el C.D. Montuïri assegurava l'ascens a 1.ª Regional Preferent, per a la pròxima temporada. El Club i l'afició celebraven, amb entusiasme, coets i festa a voler la ben merescuda pujada. (?)

GUAITANT DINS LA PAGESIA

A un poble com el nostre, no podia mancar l'interès per a dedicar uns números quasi especials de BONA PAU al tema de la pagesia.

Les terres de Montuïri —encara que disposem d'un terme relativament petit— són grosses i productives.

A Montuïri s'hi troben —com a creuer de Mallorca— molts de pagesos, comerciants, productors de maquinària agrícola, visitants que volen conèixer el Pla de la nostra illa. Recordem, si no, la dimensió que en dos anys ha pres la Fira, i l'envergadura de les festes patronals de St. Bartomeu.

És conegut de tots que fou precisament al nostre poble on es fundà la Unió de Pagesos de Mallorca, i on tenen lloc les assemblees quinzenals.

Montuïri porta, uns quants dies de la setmana, abundants i variades fruites i verdures cap als mercats de Ciutat.

Aquí s'enten i es viu l'esperit cooperativista... I així podria seguir una llarga llista d'arguments, que remarquen el nostre medi agrícola.

Han treballat en l'enquestació i en la redacció dels articles i entrevistes un equip de gent jove, molt animosa i activa. Ara, endemés, ens obrim de bell nou als lectors perquè prenguin la paraula, i ens retornin els seus punts de vista.

Com que hem volgut polsar els distints estaments, els diferents grups socials i polítics, per a poder presentar una visió àmplia i el més precisa possible, seran necessaris dos mesos més de la nostra publicació per a poder formar-nos més exacta opinió, ja que el material recollit ha estat tan abundant i d'interès que no el podem incloure de cap manera dins aquest número de juny.

La coratjosa empresa de la carretera del Puig GUILLEM PASCUAL EN FOU L'ÀNIMA

Aquí ens parla de les vicissituds

per a dur a terme la seva construcció

Tots els montuïrers de més de quaranta anys se'n recorden que era molt difícil pujar el Puig de Sant Miquel, ja que ho havien de fer per allà on ara són les drecceres.

Fou per això que als voltants de l'any 1948, quan encara era Rector de Montuïri Gregori Escarrer, un grup de persones del poble encapçalades per Guillem Pascual, amb coratge i decisió, es proposaren fer l'actual carretera, fet del qual en parlarem amb qui fou el cap, el qui donà l'empenta i fou l'ànima de l'obra.

—Com vos arreglaret per a fer-la?

—Jo veia —em digué Guillem Pascual— que els montuïrers hi tenien una gran il·lusió i un poc d'enveja quan veien que els pobles veïnats també tenien la seva. I essent la part econòmica la més difícil de solucionar i aleshores tenia tanta confiança amb el Governador que després d'haver-ne parlat i haver-lo posat amb antecedents, li vaig dir: «si tu m'ajudes, jo ja faré sa feina».

—I per a treballar, amb qui contàveu?

—Mira: un dia el metge de Maià em digué que en tenia un que es responsabilitzaria de la feina i que no passàs pena. I qui és aquest? li vaig demanar. «En Joan Porrerenc», em respongué.

—Aleshores ja podien començar, no és així?

—Vaig anar al Governador —contina Guillem Pascual— i em digué que hi havia 25.000 pessetes per a començar. Això era el dia de Sant Bernat, crec que de l'any 1949, quan don Bernat encara era Vicari. Ens trobàrem el metge de Maià, l'amo En Joan Porrerenc i el Secretari, Bartomeu Verger. Anàrem a veure don Ignaci, aleshores propietari de Son Collell, En Biel Camps de Sabó i altres que haurien de cedir terrenys de les seves finques. L'endemà vaig començar a assenyalar les fites de la carretera, que per cert i per a poder salvar sa Cova Salada em va suposar cavillar bastant, però prest es féu el projecte definitiu.

—Ja començaren totduna?

—Pràcticament, sí. En Joan Porrerenc fou el qui hi posà més feina, direcció, pràctica, camions i... molts de maldecaps. Molta altra gent amb carros, traginaven pedres, altres amb senalles o amb les mans. Hi havia dies que eren trenta o quaranta, sobretot si feia mal temps i no podien anar a foravila, però altres dies sols eren tres o quatre.

—I de l'aportació de la gent del poble, que en direm?

—Es porta meravellosament. Més que en doblers, en feina: era el poble el qui així veuria complida la seva il·lusió. Suposa't l'espectacle: dones, nins i al·lots amb senalles; muls, carros i camions portant pedres d'un lloc a l'altre. Jo que t'he de dir? Encara m'emocion en pensar-hi.

Guillem Pascual conta més coses, ens demanà que no hi hagués alabances. Tanmateix sabem que gràcies al seu esforç, per una part, i a les amistats decisòries, per altre, i amb l'ajuda de quasi tot el poble, es dugué a terme la construcció de la carretera del Puig, de la qual tots els montuïrers n'estam satisfets.

Cal afegir que la totalitat de les despeses invertides en la carretera del

○ Guillem Pascual a l'arribada del camí vell, davant la capella del Puig

Puig (segons publicà BONA PAU el Setembre de 1953) pujaren a 159.294,55 pessetes, de les quals, la major part —135.000— s'obtingueren de diferents donatius del Governador, i la resta —sols 24.294,55— foren del poble de Montuïri. Es clar que aquí no s'hi inclouen les nombroses aportacions personals, el cost de les quals hagués suposat un import moltíssim més gros que l'esmentat.

O. ARBONA

L'aparició del número cent de BONA PAU, una reproducció en miniatura de la primera pàgina que oferim ara al costat d'aquestes retxes, ens fa considerar que ja han passa vint-i-un anys d'aquella data (era el juny del 61), que fou el primer número que aparegué a dos colors (vermell i negre), que per primera vegada tenia vuit pàgines, que havia arribat a la seva majoria d'edat, que s'havia acabada l'etapa inicial (començada feia nou anys i mig), que sols unes dues-centes setanta famílies del poble rebien BONA PAU, que aquest número aparegué precisament el dia de Sant Pere, dia Nacional de la Premsa Catòlica, que de l'acolliment amb què fou rebut i de la satisfacció i goig d'aquesta efemèride se'n parlà molt, i més si tenim en compte que també es féu arribar un exemplar a totes les cases, encara que no fossin subscriptors.

ANECDOTARI

OPTIMISMO Y ESPERANZA

BONA PAU acaba de cumplir su centésimo aniversario. Este aniversario lo celebramos distribuyendo y regalando un ejemplar de esta revista a cada familia del pueblo. Este es el primer número que apareció a dos colores (vermell i negre), que per primera vegada tenia vuit pàgines, que havia arribat a la seva majoria d'edat, que s'havia acabada l'etapa inicial (començada feia nou anys i mig), que sols unes dues-centes setanta famílies del poble rebien BONA PAU, que aquest número aparegué precisament el dia de Sant Pere, dia Nacional de la Premsa Catòlica, que de l'acolliment amb què fou rebut i de la satisfacció i goig d'aquesta efemèride se'n parlà molt, i més si tenim en compte que també es féu arribar un exemplar a totes les cases, encara que no fossin subscriptors.

ELS «LÍDERS» POLÍTICS PARLEN DEL CAMP

Tots coincideixen en què no és rendable

Essent els partits polítics les alternatives de poder que té el poble, hem volgut saber la seva opinió sobre la situació de la pagesia; per això, hem parlat amb un representant de cada un dels partits que hi ha a Montuiri. Els entrevistats són: Pere Miralles (PSM), José M.ª Garcia (UCD), Josep M.ª Munar (PSOE), i Joan Verger (gestora AP).

—Els pagesos, i concretament a Montuiri, estan en bona situació?

—PSM: Estan en una situació caòtica. En primer lloc, el pagès està descapitalitzat ja que els doblers que una família normal destina a les necessitats primàries els ha hagut d'invertir en maquinària, carburans, fertilitzants, etc., productes que estan controlats per les multinacionals. A Montuiri, com a tota Mallorca, hi hem d'afegir el problema de la corrupció. Darrerament, tenim l'exemple d'IBASA, Caixa Rural... societats fantasmes, que s'enduen les subvencions i crèdits destinats a la pagesia.

—UCD: La situación es pésima, y si no llueve será peor. El campo no es rentable porque hay muchos minifundios. Con una explotación familiar se puede vivir (sobre todo si es huerto), pero sin grandes excesos. Cuando se tienen jornaleros, muchas veces el que sale peor es el patrón porque los jornaleros salen muy caros. Los jóvenes no quieren trabajar en el campo, porque es duro.

—PSOE: El pagès està malament econòmicament i socialment. El camp no és rendable, perquè no hi ha hagut un augment proporcional de preus i el pagès ha de fer més hores per guanyar menys que altres. Altres problemes són: —Petita parcelació, —Poca ajuda administrativa, —La mecanització el que ha fet ha estat encarrir l'explotació, —L'especulació de terreny agrari, —La majoria de gent és major i no ha sabut assimilar unes tècniques més rendables, —Els treballadors a temps parcial, no es plantegen la rendabilitat.

—AP: Fer de pagès no reporta uns beneficis suficients per a poder tenir una bona situació econòmica; el camp no és rendable perquè afavoreix la indústria a costa seva.

PSM: «Societats fantasmes s'enduen les subvencions i crèdits destinats a la pagesia»

AP: «El camp no és rendable perquè afavoreix la indústria a costa seva»

UCD: «Si guanya UCD invertirà més en ramaderia i agricultura, pilars bàsics de l'economia»

PSOE: «A Mallorca només hi ha una escola de capatassos agrícoles. És necessari que els joves s'unesquin en cooperatives locals»

—Trobes que l'agricultura té el paper que li toca dins l'economia de Mallorca?

—PSM: L'agricultura, darrera el turisme, és el sector que ocupa més mà d'obra. El que passa és que l'Administració no li reconeix la importància que té. Això i els problemes abans esmentats l'han convertit en un sector en crisi i en total decadència.

—UCD: La producció de Mallorca no es suficient, por lo que tiene que importar mucho género. Para que la agricultura estuviese en el lugar apropiado lo que habría que hacer es: —Concentración parcelaria para ganar trabajo y tiempo, —Modernización de cultivos, utilizando abonos biológicos en lugar de químicos, —Prohibir la entrada de productos que no sean de vital importancia y así la gente se dedicaría a cultivarlos.

—PSOE: La gent del camp no està preparada, a Mallorca només hi ha una escola de capatassos agrícoles i endemés a Ciutat, la gent no està preparada per a nous sistemes. És necessari crear més escoles agràries i sobretot dins la zona rural. És necessari també que es potenciï la jubilació dels més majors i que els joves s'unesquin en coopera-

tives locals (englobades dins una cooperativa de 2on. grau). Les Cambres Agràries tenen una funció que no els correspon, els sindicats dels pagesos haurien de ser els canalitzadors d'ajudes, seguretat social...

—AP: L'agricultura està condicionada pel turisme. Té un pes, però cada vegada és més petit. El sector turístic ha evolucionat molt i l'agricultura ha quedat desfassada en quant a tècnica, distribució de finques, etc.

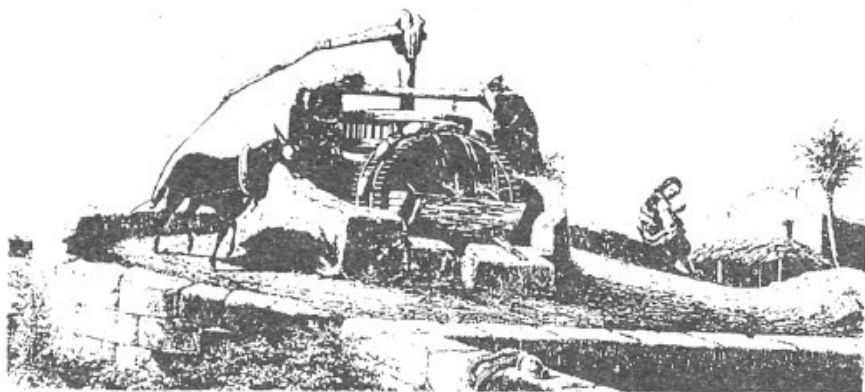
—Que ha fet el vostre partit per la pagesia?

—PSM: La política sindical del PSM passa per recolzar la UPM, únic sindicat vertaderament pagès i que defensa els interessos de l'empresa familiar pagesa. Així molts dels nostres afiliats foren els fundadors de la UPM. A les darreres eleccions el nostre partit renuncià al cap de llista de les eleccions al Consell per presentar-hi pagesos de UPM. Fruit d'això s'aconseguí que un pagès tingués veu i vot dins el Consell de Mallorca, per a poder presentar mocions en bé de la pagesia.

La nostra política seria fomentar cooperatives i crèdits agraris, però estam a

(Passa a la 4ª pàg.)

Arribarà que no hi haurà joves a la pagesia

Bé, escriuré un poc sobre la pagesia. No és que jo m'hi consideri molt entès, però parlaré del que sé o pens.

Començaré entorn al jovent que s'inicia en la pagesia. Abans, crec que els fills de famílies acomodades eren els únics que podien estudiar i no haver de suar conrant la terra. Per altra banda, la gran massa dels altres acabaven l'escola als vuit o deu anys, i havien de fer de porquers o qualsevol feina en el camp. Ara, aquesta gent és la que segueix a les terres, fa de picapedrer o altres tasques.

Avui són més pocs els qui fan de pagesos. La majoria cerca diferents ocupacions més fàcils i rendables: unes més immediates (picapedrer, electricista, mecànic...); altres, que requereixen més preparació (banca, oficina...); i un tercer grup, dels que segueixen els estudis fins a acabar la carrera.

Entre els motius principals de la manca de gent que vulgui quedar a treballar en el camp, hi veig els següents:

— Que hi ha molta feina i es guanya poc.

— Que, a Mallorca, hi ha només una Escola d'Agricultura, d'on n'has de sortir només amb dos anys d'estudis.

— Que la majoria de gent que entra a fer de pagès no ha passat per aquesta Escola, i això deu esser per algun motiu: o no està ben planificada, o no informen lo suficient.

— Que la feina del camp està discriminada pels mateixos joves que puguen. Sembla que està mal vista, i no sé per què.

— I en darrer terme, la discriminen tots, i fins i tot els padrins. Almenys a mi em diuen: «No et facis pagès, fé carrera».

ASSOCIACIÓ DE PREMSA FORANA
MALLORCA

Benvolguts amics:

Per la present vos comunicam que en la reunió celebrada per la Junta Directiva el passat 29 d'abril s'acordà admetre la publicació "BONA PAU" de Montuiri amb tots els drets i deures que suposa estar dins l'Associació.

Vos feim arribar la nostra salutació esperant que prest ho poguem fer personalment.

Alaró a 2 de maig de 1.982

PER LA JUNTA
DIRECTIVA

Reproduïm, en facsimil la carta que ens va dirigir l'Associació de Premsa Forana, de la qual ja n'és membre BONA PAU.

Per cert, dia 17 de maig passat la Nova Junta Directiva d'aquesta entitat, que abarca 23 publicacions de pobles de Mallorca, quedà constituïda de la següent manera: **President**, Santiago Cortès, del «Dijous» d'Inca. **Vice-president**, Pere Mulet d'«Es Saig» d'Algaida. **Secretari**, Gaspar Sabater, del «Dijous». **Tresorer**, Carles Costa del Butlletí «Sant Joan», i **Vocals**, Joan Barceló, de «Llum d'oli» de Porreres; Joan Martorell de la revista «Sa Pobla» i Lluç Oliver de «S'Encruia» de Deià.

Bé idò, si tothom pensa així, arribarà un dia que ningú atindrà l'agricultura, a no ser els qui no poden trobar feina ni estudiar. I si els pagesos no tenen preparació, així sí que els podran fotre! Molt més que ara!

GASPAR MAS MIRALLES

ELS «LÍDERS» POLÍTICS PARLEN DEL CAMP

(Ve de la pàg 3)

l'oposició. El PSOE està per una Caixa dels pagesos, però que ho sigui vertaderament; aquest interès l'està demostrant amb fets.

—UCD: Ha dado inseminaciones gratuitas (en cerdos y vacunas), también muchas facilidades a las cooperativas agrícolas. Se han aumentado los precios en el ganado vacuno. Si gana UCD en las próximas elecciones, tiene perspectivas de dar créditos a largo plazo, para regadío, transformaciones de tierra, mayor inversión en ganadería y agricultura, ya que son los pilares básicos de la economía.

—AP: Tant el meu com els altres han fet poques coses per la pagesia. El que haurien de fer els polítics és: potenciar les cooperatives (tota la comercialització ha de passar pel pagès) i oferir uns

preus de garantia. Els polítics només faran coses si els pagesos van tots junts i exigeixen del govern el preu de garantia.

—Que ha fet el vostre partit per la pagesia dins l'Ajuntament de Montuiri?

—PSM: Jo, en representació del meu partit, tenc la presidència de la Comissió de Pagesia. Entre les tasques realitzades hem de destacar que hem posat a disposició de la Cooperativa Agrícola unes 500.000 pts. procedents del pòsit agrícola i que estaven aturades a Madrid. Ens hem preocupat perquè arribassin les subvencions per la sequetat per valor de quatre o cinc milions. S'ha recuperat la Fira de Montuiri que sols amb dues edicions és una de les més brillants de Mallorca. I la comissió està

oberta a tots els pagesos per adecentar els camins i netejar les siques del terme que ho necessitin.

—PSOE: Tenir esment a la política de camins (arreglant-los dins lo possible) i posar en marxa una Fira: el seu muntatge ha estat en base al camp i al cooperativisme. A llarg termini, podria esser una base de llançament si anava acompanyada de les corresponents formes.

—AP: No ha fet res, perquè no hi era. Però, si hi haguéssim estat, hauríem pogut fer poc. El problema dels pagesos s'ha d'arreglar de més amunt.

TONINA CLOQUELL

FRANCESCA BAUÇA

El Ministre de Treball, Rodríguez Miranda, a Montuiri

Presentació de l'Associació Local de Conradores

Unes 180 persones afiliades a l'Associació de Conrados de Mallorca es reuniren el diumenge 23 de maig en el Puig de Sant Miquel per a dedicar un sopar-homenatge al Ministre de Treball i Seguretat Social, Santiago Rodríguez Miranda que fou nomenat President d'Honor, per ésser soci de l'entitat i haver ocupat un lloc de tanta categoria.

L'acte fou organitzat per la Junta Local de Montuiri que feia, d'aquesta manera, la seva presentació.

S'aprofità l'ocasió per a presentar al Ministre una sèrie de necessitats i problemes del camp, especialment relacionats amb la Seguretat Social Agrària.

En Bernat Servera, Delegat a Montuiri de l'Associació, va donar la benvinguda al Ministre i assistents, agraint la confiança que s'havia concedit a la directiva de Montuiri per a organitzar l'acte.

El gerent general, Albert Gomila, va analitzar les reivindicacions de l'Associació, assenyalant que «el camp està trist perquè el preu de compra dels agricultors és més elevat que els de producció. La salvació està en reunir-nos per fer més curt el camí entre producció i venda». Acabà dient que «de l'Agricultura n'hem de fer una professió, no una condemna».

DISCURS DEL MINISTRE

De la intervenció d'En Rodríguez Miranda destacam els següents punts:

— El camp necessita gent que el recolzi i que es mogui.

— Felicit a Montuiri per la bona organització de l'acte i de la constitució de l'Associació local.

— Dins la política de congelació de preus fins al 10%, els agraris han representat l'única excepció pujant fins al 14%.

— Anuncià que el Consell de Ministres aprovaria la llei de Cambres Agràries.

— L'extensió del Seguro d'Enfermetat als treballadors del camp.

— Hi ha ajudes pel camp mallorquí a través del cooperativisme. Dins aquest apartat Balears no ha demanat cap pesseta.

— La cooperativa de producció possibilita millors vendes i productes. Elimina els beneficis dels intermediaris, a vegades, més grossos que els dels pagesos.

L. AVIARI DE L'ESCOLA

La granja experimental de l'Escola està funcionant a bon ritme. Són molts els dies en què els alumnes de diversos cursos passen a estudiar els canaris, «periquitos», perdius, conills, tórtoras, conills de rata, gallines... a més de tenir-los esment. Quan neixen els animals petits, tota l'escola celebra la notícia.

Els alumnes de la segona etapa conreen un mini-camp experimental de cols, bledes, llorer, cebes... Així és com s'ha d'aprendre avui: en contacte directe amb el medi.

L'Ajuntament ha sufragat el cost de 212.222 pessetes. Aquest baix preu s'ha degut a l'esforç, il·lusió i sacrificis d'un reduït grup de pares i mestres que els dissabtes anaven a fer-hi feina «per amor al arte».

CONSELL MUNICIPAL DE SANITAT

El 22 d'abril es va constituir el Consell Municipal de Sanitat que restà format de la següent manera: President, el Batle Francesc Trobat Garcías; Segretari, el cap local de Sanitat, doctor Alfredo Antonio Garcia Valtuille, vocals: Joana Maria Pocovi Servera, metgessa; Francesc Ginard Vidal, veterinari titular; Pau Servera Garau, apotecari titular; Joan Sebastià Company Oliver, arquitecte municipal; Josep Maria Munar Vich, mestre d'E. G. B.; Margalida Bauzá Miralles, A.T.S., i Antoni Teodoro de Molina i de Molina, segretari de l'Ajuntament.

ELS REIS CONVIDATS A VISITAR MONTUIRI

L'Ajuntament ha cursat invitació a ses Majestats els Reis don Joan Carles I i donya Sofia, així com a SS.AA. el príncep d'Astúries don Felip i a les infants donya Elena i donya Cristina perquè assistesquin a les festes patronals de Sant Bartomeu.

EL COST DE LA FIRA

En el Ple Corporatiu del mes d'abril es ratificaren els següents pagaments de la passada Fira-81: Trofeus i premis, 29.808 pessetes; treballs de Toni Verger Payeras, 23.175 pts.; despeses representació, 1.500; Societat Canina de Mallorca i Eivissa, 20.000; Cooperativa Artesanal de Montuiri, 112.168; Cooperativa Agrícola Montuierera, 116.702; Societat de Caçadors de Montuiri, 116.702.

PLA D'ACCIÓ COMUNITARIA - PRESSUPOSTS D'OBRES A FORAVILA

La Comissió Permanent de l'Ajuntament del 29 d'abril, a moció del regidor ponent de Pagesia, adoptà les certificacions de les següents obres, realitzades dins el Pla d'Acció Comunitària: A) Obres de reparació de l'afermat i tractament superficial amb reg de gravilla (material i maquinària) dels camins de Son Mayol (500 metres), 29.000 pessetes; creuer de Ses Donades (340 metres) 19.720 pts.; Ses Donades (1.200 mts.), 69.600; Son Massanet (1.300 mts.), 77.680 pts. Total: 196.000 pessetes.

B) Obres de neteja de torrents i síquies So Nes Moianes i Es Dau (retroexcavadora i transport de runes de l'abocador): Maquinària de neteja, 59.119 pts.; Transport en camió, 154.900 pts.

COMISSIÓ MUNICIPAL DE SANITAT

A la reunió informativa d'abril es va acordar que es donàs compliment en el poble el decret de 5 de març de 1982 que prohibeix la venda de tabac i begudes alcohòliques a menors de setze anys, i que el personal que manipuli queviures en els establiments del ram tenguin el certificat sanitari, i que els productes envassats mostrin el registre sanitari.

BIEL GOMILA

L'ÈXIT DE L'ESPORT MONTUÏRER

ANTÒNIA TOUS, UNA ALTRA DESTACADA ATLETA MONTUÏRERA

Els esforços i interès per dur cap envant l'esport montuïrer estan duent èxits. Per una banda, la gran campanya del C.D. Montuïri a 1.ª Regional; l'altre mes, el trofeu de natació den Joan Gomila; l'any passat, el primer loc de Balears i tercer de sector de Na Mari Carmen Robles i el doble campionat de Balears de balonmano femení, a més del subcampionat escolar femení d'atletisme... Enguany, una jove neta d'onze anys escriu el seu nom en les proves de Cross arreu de l'illa. N'Antònia Tous Cerdà, una rosseta de cinquè d'E.G.B., va quedà classificada en primer lloc a la important carrera Valldemossa-Palma en sortida des d'Hiper. Per a la seva categoria, aquesta carrera d'Hiper i el Cross de Montuïri són les que acaparen els millors corredors de Mallorca.

N'Antònia ha participat en aquest 82 a set carreres i vet aquí el seu curriculum: **Primera**, a la pujada al castell de Bellver (17 de gener); a Sineu (25 d'abril), a Hiper (9 maig), Andratx (16 maig) i en el Semi-Marathon La Salle de Manacor (23 maig); i **tercera**, en el Cross de Montuïri (1 de maig) i en el de Campos (22 maig).

Endavant i que aquesta promesa no es deixi de la mà!

MAIG, MES DEL CROSS PEDESTRE

El Cross de Montuïri del primer de maig començà la sèrie de proves de Cross pedestre al llarg de l'illa, durant el mes de maig. El Col·legi Públic «Joan Mas i Verd» ha enviat una participació a tots ells.

El diumenge 9, a la popular Valldemossa-Palma En Tolo Ribas va quedar el 32è d'entre 131 classificats juvenils i N'Antònia Tous, sa primera a Hiper.

El dia 16, un autocar acompanyà l'expedició de vint corredors i altre tant de pares i familiars al Cross d'Andratx. Montuïri va tenir una destacada actuació: Antònia Tous, primera alevin; Cati Bauçà, segona benjamin; Tomeu Verger, tercer mini i Biel Nicolau, tercer benjamin. Per això obtingueren trofeu. Reberen medalla, per quedar classificats dins els deu primers de la seva categoria, Antònia Munar, Joana Maria Blascos i Biel Gomila.

A Campos, el dissabte 23 n'hi anaren setze, aconseguint trofeu Na Tous i Na Cati Bauçà i medalla En Biel Mayol, Joana Maria Blascos, Antònia Munar, Tomeu Verger i Mateu Moll.

Com deim a un altre lloc, el diumenge 23, a Manacor, N'Antònia Tous guanyà la seva carrera.

Ens alegren molt aquests èxits de montuïrers i molt més encara el que hi hagi un bon grupet que faci esport, tengui sol·licitud pel seu cos i convisqui moments d'animació amb els altres. Aspectes aquests més importants que l'obtenció d'un premi. Per tant, a tots els qui correu, tant si feis primers com darrers... Ànim!

FUTBOL

Els darrers resultats del C.D. Montuïri a 1.ª Regional han estat els següents:

Montuïri, 11- Arenes, 0
Campanet, 0 - Montuïri, 6
Montuïri, 4 - Soledad 0
Llubí 0 - Montuïri 2

MARI CARMEN ROBLES, CAMPIONA A 3.000 METRES

Seguim en lo bo. Na Mari Carmen Robles es va proclamar el 15 de maig campiona de Balears en l'especialitat dels 3.000 metres, de categoria «cadete federada», corrent pel Club Ophiusa de Palma. També fou primera a la sèrie classificatòria dels mil metres. Malgrat aquests èxits, resulta una llàstima que s'entreni poc i no hi hagi una entitat que se'n pugui fer més càrrec d'ella.

PUNT FINAL AL PARTIT DE BUNYOLA

Com se sap, la Federació Nacional decidí que es continuassin els 23 minuts que mancaven del partit del 31 de gener Bunyola-Montuïri, a partir del 1-3 favorable nostre. No es repetiren tots els 90 minuts que volia el Comitè d'Apel·lació de la Balear. En el «Miquel Nadal» no tinguérem sort, ja que en els darrers minuts el Bunyola ens marcava dos gols, igualant d'aquesta manera el resultat en 3-3.

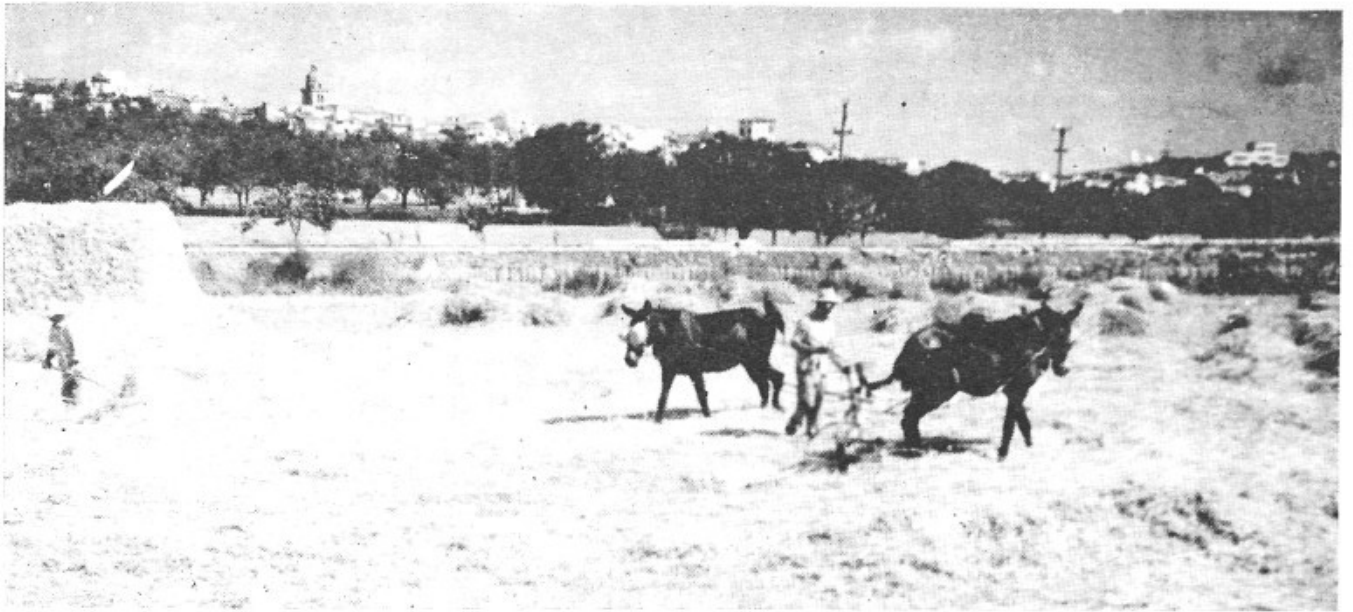
UN ALTRE ÈXIT ESPORTIU I D'ORGANITZACIÓ

Un total de 720 atletes es classificaren en el III Cross Popular del pasat 1 de maig, a Montuïri, magníficament organitzat per l'Associació de Pares del Col·legi Públic d'E. G. B. «Joan Mas i Verd».

A partir de les nou i mitja del matí es corregueren les catorze carreres relatives a 19 categories diferents. Vengueren deportistes de tota l'illa, amb una majoria d'escolars. Col·legis participaren massivament, des de 15 fins a 70 inscrits. Recordam els noms de Joan Mas de Pollença, Andratx, Joan Capó de Felanitx, Bisbe Verger de Santanyi, La Salle Pont d'Inca, Públic de Porreres, Sineu, Sant Joan, Algaida, Nostra Senyora de Vialfàs de Sa Pobla, La Porciúncula, Selva, Sencelles,

(Segueix a la pàg. 7)

Vetaqui un document gràfic de fa trenta anys: la tasca pagesa a una era, devers Ses So Nes Moianes, si no ens hem errat. Avui, aquella tan pesada i llarga labor ha quedat alleugerada per la mecanització del camp.

III CROSS POPULAR: 720 CLASSIFICATS

(Ve de la pàg. 7)

Campos, Santa Eugènia, Puresa de Manacor, Santa Maria... i els clubs Hermes, Mediterráneo, Cercle Sollerenc, Fidípides, At. Pollença, als que hem d'afegir més de dos-cents montuïrers.

La donació de cinquanta premis per a cada carrera, suposava que quasi tots els participants se'n duguessin qualche cosa: trofeu, medalla, llibre o cassette. L'objectiu dels organitzadors era que els premis arribassin a la majoria.

Notes simpàtiques

Ens sorprengueren a tots la valentia de les tretze dones de la vila que varen córrer els dos kilòmetres. Per a elles foren els millors aplaudiments. Va guanyar la jove-neta Margalida Bauçà.

També simpaticuïssimes resultaren les tres carreres de 82 petitons de ca ses monges. A la prova prescolar quedaren primers En Guillem Munar (nins) i Na Maria Arbona (nines).

En els quatre mil metres locals, N Andreu Gelabert quedà primer i En Francesc Càmarà en la categoria de professors.

El dia va ajudar als corredors i a l'organització.

BIEL GOMILA

Sopa de lletres:

M I G J O R N O P Q
I N M L A G E R G C
X T N E N O P L O U
O G U I M N L L R I
T A B L A E A I A B
C H I A V X R T U R
M A X A S A T L Q A
G O N E W I S L O G
T T F N I B E C A F
A N A T N U M A R T

Els 8 vents del món.

PLUVIÒMETRE

Pluja del 15 d'abril al 15 de maig

Dia 24 d'abril	6,50 lts.
Dia 7 de maig	9,60 lts.
TOTAL	16,10 lts.

ENDEVINALLA

Una cosa que arreu se posa
i a la mar no gosa.

Endevinalla recollida a Montuïri.

P. RAFEL GINARD

Joan Pau II entorn a la dignitat del treball agrícola

EL MÓN AGRÍCOLA TÉ UNA IMPORTÀNCIA FONAMENTAL

«No són petites les dificultats del treball del camp —escriu el Papa— l'esforç físic continuat i a voltes extenuant; la poca estimació de què gaudeix a la societat arriba a crear entre els pagesos el sentiment de ser socialment uns marginats... Així s'accelera el fenomen de la fuga del camp cap a la ciutat, i desgraciadament cap a unes condicions de vida més deshumanitzadores».

«S'hi afegeix la manca d'una adequada formació professional, un cert individualisme latent i, a més, situacions objectivament injustes. Així, fins i tot en els països econòmicament desenvolupats, es donen casos on es nega al pagès la facultat de participar en les opcions que determinen les seves prestacions laborals, o quan es nega el dret a la lliure associació de cara a la justa promoció social, cultural i econòmica del treballador agrícola».

«És necessari proclamar i promoure la dignitat del treball agrícola, gràcies al qual l'home "sotmet" la terra rebuda com a do de Déu, i afirma el seu "domini" en el món visible».

(De la carta del Papa «L'home amb el seu treball»)

HOMENATGE AL RECTOR RUBI

La Parròquia dels Dolors de Manacor, el passat 31 de Maig tributà un homenatge al Rector Rubi que ho fou d'aquella feligresia durant 45 anys i morí el 21 de febrer de 1932.

A Manacor no sols desenvolupà una fecunda tasca apostòlica sinó que aicà aquell «vastíssim temple» on hi roman enterrat. Per això ara, als 50 anys de la seva mort, Manacor reté un esplendorós homenatge a aquest montuïrer il·lustre, que havia nat al nostre poble el 21 de març de 1842.

MATRIMONI

Dia 30 d'abril propassat, En Martí Ferrer Arbona (fill dels bons amics Biel de Son Coll i Maria «Calet») contragué matrimoni amb Maria Pilar Gómez Hernández de Sta. Engràcia de Saragossa. La nostra enhorabona!

EN RAFEL CELEBRARÀ LA MISSA AMB NOSALTRES

El dissabte, 12 de juny, a les 9 del vespre, En Rafel Horrach presidirà l'Eucaristia, a la nostra església parroquial de Montuïri, recordant la seva tasca dedicada aquests anys passats.

25 anys enrera

29 JUNY 1957

Avui, després d'haver-se acabada la restauració, amb tota solemnitat el Rector Jaume Cabrer ha beneït l'antic retaule de Sant Pere i de l'Anunciació, primers titulars de l'Església de Montuïri. Predicà Sebastià Miralles, capellà de Montuïri, aleshores Vicari de Campos. La dita restauració ha costat 36.363 pessetes.

A S'HA DIT QUE...

...hi ha una subvenció d'un milió de pessetes per al Centre Sanitari Local, que s'han aconseguides gràcies a les gestions de la UCD local. Encara no es té el corresponent local...

Si sabem que el Centre no es farà ja a l'escorxador municipal, com s'havia parlat... L'escorxador ja s'ha habilitat per a recobrar la seva primitiva finalitat.

...a la primera fase d'acondicionament de l'escorxador s'han pagat 315.164 pts., però en manquen encara altres 300.000 per a acondicionar-lo totalment.

...s'han posat dues dutxes amb aigua calenta en el Col·legi d'E.G.B.

...l'APA ha rebut moltes felicitacions per la bona organització del III Cross. Quan hi ha interès i una feina d'equip les coses surten bé. Pensem que col·laboraren directament més de 50 persones... A Montuïri, si ens hi posam, demostram que, a l'hora d'organitzar, ho sabem fer bé.

...s'espera que un a-lot sigui atropellat, per posar la reixeta metàl·lica en Es Dau, que serveixi perquè els nins no corrin darrera la pilota, quant surt de pista.

...s'estudien els pressuposts per a col·locar un reixat metàl·lic en el camp de futbol, i la instal·lació d'aigua calenta en els vestuaris dels visitants i dels àrbits.

...hi ha el projecte de construir un nou «Pes Municipal», a un troç de propietat de l'Ajuntament, devora Es Moli d'En Gospet.

...per una o altra cosa, el Comitè del Torneig de la Llum ha destinat 100.000 pts., ja que a les seves bases hi consta que s'ha d'invertir el superàvit en millores en el camp. Per cert, ja sabem les dates de la celebració de la Xª edició del Torneig de la Llum: del 15 al 25 d'agost. Allà es convidaran els equips que, en els 10 darrers anys, s'han proclamat campions juvenil, infantil i alevin... També hi haurà grup de Regional per a festejar l'ascens a 1.ª Preferent. Diuen que aquests actes d'enguany seran «fuera de serie»...

...hi ha moltes ganes, de part del Consistori i del poble, de construir una residència per a la «Tercera Edat»... Encara que han sortit dificultats imprevistes: no sabem si hi ha fonament, o si davall hi pot haver altres «interessos».

...per a aquestes millores que afecten a una zona tan antiga i estimada de Montuïri, també s'haurien de demanar subvencions al Consell o a altres entitats...

...si es venen les vicaries, s'arreglarien els graons, s'acabaria de restaurar el Carreró des Campanar, es rebossaria la façana principal de l'església, i sobretot, s'habilitaria la vella casa de Ca s'Escolà com a lloc d'esplai per a persones de «Tercera Edat», amb foganya, tauletes, petits jardins i pedrissos acollidors... No sé si serà massa somniar...

...ens preguntam: ¿podran pujar els graons tots els vellets per anar a Ca s'Escolà?

SA VEU DES CARRER